

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetsdirektøren

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref
200706160-/TAS

Vår ref
2007/2360 - MOR

Dato
03.06.2008

Høring - forslag til endringer i lov om studentsamskipnader

Vi viser til ekspedisjon fra departementet 17.04.08 med utkast til forskrift om studentsamskipnader.

Etter en intern høringsrunde slutter Universitetet i Bergen seg til hovedpunktene i utkastet og har særlig merket seg kapittel 5 om "fri stasjon" og kapittel 6 om Samarbeid mellom studentsamskipnad og utdanningsinstitusjon. Det foreslås likevel en presisering i § 15, annet ledd, 2. pkt. i form av følgende tillegg:

"med virkning for alle institusjoner studenten har opptak ved".

Begrunnelsen for tillegget går frem av vedlagte uttalelse fra Det juridiske fakultet, som også anbefaler en klargjøring av at beskyttelsen mot dobbeltbetaling i § 15, annet ledd også gjelder privatister.

Videre vises til vedlagte uttalelse fra Studentrådet, oversendt ved brev av 3.06.08 fra Norsk Studentunion - Bergen, og hvor både overordnede prinsipper og enkelttemaer i forskriften kommenteres.

Kari Tove Elvbakken

Hilde Hvidsten Bretvin

Vedlegg:

1. Høringsuttalelse fra Det juridiske fakultet
2. Høringsuttalelse fra Studentrådet i Bergen

Kopi:

Det juridiske fakultet
Studentrådet i Bergen

Telefon 55 58 00 00
postmottak@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Hilde H. Bretvin
55 58 20 20

Kollegiesekretariatet
Museklass 1
5020 Bergen

Referanse
2007/2360 - JOSP

Dato
25.04.2008

Forskrift om studentsamskipnader - hørings svar fra Det juridiske fakultet

Viser til henvendelse datert 23. april, samt Kunnskapsdepartementets høringsdokument datert 17. april.

Det juridiske fakultet vil knytte en merknad til forslaget § 15 andre ledd andre punktum: Erfaring viser at studenter som betaler sin semesteravgift ved ett studiested og faktisk oppholder seg og studerer ved et annet for en periode, kan oppleve å bli avskåret fra enkelte av de tjenester som knyttes til betaling av semesteravgift, idet det har blitt opplyst at tjenestene knyttes til *lokal betaling av semesteravgift*.

En slik løsning må åpenbart være feil, jfr. lovens § ~~15~~ første ledd.

12

En tilføyelse i § 15 andre ledd andre punktum kan fjerne tvil på dette punktet.

Forslag om tilføyelse til andre ledd andre punktum: "med virkning for alle institusjoner studenten har opptak ved".

Videre vil vi knytte en bemerkning til sammenhengen mellom § 15 andre ledd andre punktum og § 17 første ledd bokstav b:

§ 17 første ledd bokstav b sier at også privatister ("enhver som melder seg til eksamen") skal betale semesteravgift.

§ 15 andre ledd andre punktum regulerer betalingen bare for "studenter som er tatt opp til studier". Også privatister er beskyttet mot dobbel betaling, jfr. studentsamskipnadsloven § 10; det er neppe grunn til å skille mellom dem og studenter med opptak når det gjelder hvilken institusjon betalingen skal skje til.

Det juridiske fakultet har for øvrig ingen merknader til forslaget til ny forskrift.

Ernst Nordtveit
dekan

Henning Simonsen
fungerende fakultetsdirektør

NORSK STUDENTUNION – BERGEN

Bergen, 3. juni 2008

Høringsuttalelse - Forskrift om studentsamskipnader

Oversender herved Studentrådets høringssvar til forskrift om studentsamskipnader.
Høringssvaret ble vedtatt på SR 06/08, mandag 26.mai 2008.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ben Holan', written in a cursive style.

Ben Holan
Leder NSU-Bergen

Høringsuttalelse - Forskrift om studentsamskipnader

Studentrådet ved Universitetet i Bergen takker for anledningen til å avgi innspill til høringsuttalelsen. Studentrådet har noen kommentarer knyttet til overordnede prinsipper og enkelttemaer i forskriften.

Utkastet til den nye forskriften utfyller loven på en god måte. Studentsamskipnadenes rolle som delvis selvfinansiert velferdsorganisasjon er spesiell. Stortinget og departementet har lagt til grunn at samskipnadssystemet er den beste måten å sørge for studentenes velferdsbehov utover det som dekkes av allmenne ordninger til befolkningen. Etter presiseringene i forskriften vil det studentrettede velferdsaspektet rendyrkedes i samskipnadene.

Kapittel 2 Studentsamskipnadens ledelse

§ 2. Studentsamskipnadens styre

Fjerningen av styreleder sin dobbeltstemme ved stemmelikhet i forskriftene vil trolig ikke medføre noen realitetsendring fordi studentorganene har en interesse av at studentene har flertall i styret. Likevel gir gjeldende forskrift uttrykk for en alminnelig sedvane ved stemmelikhet i de fleste styrer, og den sender et utvetydig signal til studentene at de alltid ville ha flertall dersom de velger å ha styrelederen fra sin valgkrets, sml. § 3. Studentrådet ønsker derfor å beholde denne presiseringen.

Videre ønsker vi at en øvre grense for tjenestetid i styret reguleres i forskriftene for styremedlemmene som velges inn fra tilknyttede utdanningsinstitusjoner, jf. foreslåtte forskrifters § 5. På grunn av studiesituasjonens midlertidige karakter har studentrepresentantene sjeldent mer enn to års tjenestetid i styret. Denne situasjonen kan medføre man får en svært uheldig ubalanse mellom styremedlemmene. Lovregelen knesatt i lov om Universiteter og Høyskoler § 9-4 7. ledd og forarbeidenes begrunnelse om øvre grense for tjenestetid i utdanningsinstitusjonens styre bør også gjelde studentsamskipnadene. Studentrådet ønsker derfor at kutymer for god styreskikk antatt i anerkjent styrelitteratur og muligheten for nye impulser skal reguleres i forskriften.

§6. Tilbaketreden og avsetting av styremedlemmer før tjenestetiden opphører

Forslaget om endring av kvalifiseringen av flertallskravet for tilbakekalling av studentstyremedlemmer begrenser studentorganenes ellers suverene rett til å utpeke et visst antall av styrets medlemmer. I praksis bør studentorganet (valgt for 1 år) ha en demokratisk rett til å avsette styremedlemmer utpekt (for 2 år) av tidligere studentorgan med et mulig annet politisk flertall. På den annen side må styremedlemmene ha en trygghet i bakhånd som gjør dem i stand til å fatte vedtak som på lang sikt er til det beste for utviklingen av studentsamskipnadens velferdstilbud, og som ikke går på akkord med styremedlemmenes ansvar, jf ny lovs § 9. Uavhengig av flertallskravet sikrer avsetningsmuligheten at

styremedlemmer som studentorganet mener gjør en dårlig jobb kan kastes dersom det finnes tilstrekkelig misnøye.

Kapittel 3 Studentvelferdstjenester

§8 Studentvelferdstjenester

Studentrådet ønsker denne bestemmelsen velkommen fordi det eksplisitt uttrykkes hva som er studentvelferdstjenester og hvem som skal motta studentvelferdstjenester. Sammen med bestemmelsene i kapittel 4 og 5 vil den nye lovgrunnen styrke studentsamskipnadens legitimitet blant studentene fordi den offentlige støtten kun kommer studentene til gode.

Kapittel 4. Regnskaps- og kostnadsfordeling

Studentrådet ser forskriftenes bestemmelser om separate regnskaper og dokumentasjon på anvendelse statstilskudd, er dette en nødvendig oppfølging av loven og EØS-reglene om statsstøtte. Imidlertid er det viktig at studentsamskipnadene ikke blir pålagt så mange krav og begrensninger knyttet til driften at de påføres en uhensiktmessig og høy kostnadsstruktur sammenlignet med private aktører.

Det gjelder for eksempel dersom de administrative kostnadene knyttet til regnskapsførsel og rapporteringsrutiner overstiger verdien av offentlige tilskudd for den enkelte virksomhet. Både utviklingskostnader og driftskostnader vil kunne bli betydelige. Etablering av flerprissystem og kunderegistre vil være mulige konsekvenser.

Selv om det etableres slike regnskapssystemer og -rutiner som gir den nødvendige segmentinformasjonen fra omsetningen, vil skjønsmessige vurderinger måtte legges til grunn for mange av kostnadsberegningene. En rekke av de velferdstjenestene som tilbys studenter, er mulig å tilby nettopp fordi tjenestene også har eksterne brukere. Et eksempel kan være omfang (innhold og åpningstider) på treningstilbudet. Hva som her skal regnes som ekstraomkostninger og en rimelig andel faste kostnader, vil være vanskelig å avgjøre og må nødvendigvis måtte vurderes skjønsmessig. En rekke andre kostnader, som rentekostnader, avskrivninger og de fleste administrasjonskostnadene, vil måtte fordeles gjennom kalkulatoriske nøkkeltallsberegninger eller forholdstall.

Det vil på dette området være viktig at det legges til grunn allmenne regnskapsprinsipper, for eksempel vesentlighetskrav i omsetningen, slik at det blir samsvar mellom de skatte- og avgiftsmessige, og andre vurderinger i regnskapene.

Kapittel 5. Utdanningsinstitusjonens plikt til å stille egnede lokaler til rådighet for studentsamskipnaden (fri stasjon)

Forskriften gjør det klart at eventuelle tilskudd fra utdanningsinstitusjonen for å subsidiere egne ansattes eller andres bruk av velferdstjenestene ikke er en del av fri stasjonsytelsen og skal nedfelles i en egen avtale. Også her mener vi at det ofte kan være vanskelig å konkretisere og tallfeste et slikt tilskudd.

Når det gjelder fri stasjon til studentkantiner, mener vi at det foreligger en særskilt problemstilling omkring beregning av antall kvadratmeter og dermed verdi. Slike kantiner skiller seg fra andre serveringssteder ved at de i tillegg til å være et serveringssted også er et

sted der studenter oppholder seg for å studere eller spise matpakken. Dersom fri stasjonsverdien beregnes på totalt antall kvadratmeter, inngår også den "delen" av lokalene som brukes til andre, og til dels studierelaterte, aktiviteter. Dette gir et feilaktig beregningsgrunnlag for kalkulasjon av hvilke lokalkostnader samskipnaden har i forhold til brukere som ikke er studenter.

Det er per i dag ulike systemer som ligger til grunn for beregning av verdien av fristasjon blant studentsamskipnadene. Dette avhenger av om bygningsmassen eies av utdanningsinstitusjonen selv, eller Statsbygg. Departementet bes derfor se på hvilke prinsipper som skal gjelde for slik verdifastsettelse.

§ 11. Fri stasjon

Ordlyden i § 11 åpner for tolkning av hva som representerer "egnete lokaler" og "nødvendig basisutstyr". Erfaringsmessig tolker ikke utdanningsinstitusjonene dette i overensstemmelse med presiseringen i foreslåtte forskrifters § 12 3. ledd eller universitets- og høyskoleloven § 4-3 om det helhetlige læringsmiljø. For å opprettholde driftinvesteringene ønsker vi derfor det inntas i forskriftene som et minimumskrav at "nødvendig basisutstyr" skal avskrives lineært, sammenlignet med skatteloven § 14 – 43.

§ 12. Lokalene

Til § 12 3. ledd ønsker vi at det tilføyes at lokalene som skal brukes som kantiner må tilfredsstillende gjeldende krav etter lov om matproduksjon og mattrygghet av 19.12. 2003 nr. 124 (matloven).

§ 13. Avtale om fri stasjon

§ 13 2. ledd siste setning sier at utdanningsinstitusjonen er øverste myndighet i en eventuell konflikt med samskipnaden om "egnetheten og omfanget" av lokalene som stilles til disposisjonsom fristasjon. Som selvstendige rettssubjekter bør studentsamskipnadene ikke være prisgitt forvaltningen ved enkelte utdanningsinstitusjoner, og Departementet bør derfor være ankeinstans.

Kapittel 6. Samarbeidet mellom studentsamskipnad og utdanningsinstitusjon

Det felles ansvar studentsamskipnaden og utdanningsinstitusjonen har for studentenes velferd og læringsmiljø presiseres i forskriften. Forskriften legger opp til en formalisering av dette samarbeidet, noe som er positivt. Studentrådet mener at dette felles ansvaret bør være forpliktende også for utdanningsinstitusjonen gjennom f.eks. et felles måldokument eller strategi for studentvelferd. Denne vil kunne inneholde institusjonens ambisjon på egne vegne overfor studentene, noe om hvilke forventninger og krav som stilles til studentsamskipnadene.